

Grundläggande granskning: Utbildningsnämnden

Kalix kommun
Februari 2021

*Michaela Nyman
Jonathan Melkko*

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har utbildningsnämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2020.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2020. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har en arbetsplan för läsåret 2019/2020. Vi kan från protokoll inte se att nämnden antagit arbetsplanen.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2019-08-30 §97 antagit budget för sin verksamhet. Nämndens budget uppgår år 2020 till 361 978 tkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Från KFs budgetdokument 2020 framgår, utöver de två kommunövergripande målen, tre mål för nämndens verksamhet: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ökad kunskapsnivå hos alla barn elever. 2. Ökad motivation och lust att lära. 3. Alla barn/elever ska bemötas och få utvecklas utifrån sina förutsättningar.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Från KFs budgetdokument 2020 framgår ett kommunövergripande mål med betydelse för god ekonomisk hushållning: <ol style="list-style-type: none"> 1. Anpassa resurserna efter jämförbara nyckeltal, för kommungruppen
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen innehåller mätbara indikatorer eller bedöms vara formulerade för att kunna följas upp.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	<p>Nämnden har 2012-01-13 beslutat om rutiner för redovisning av budget- och verksamhetsavvikelser.</p> <p>Från kommunens budgetdokument 2020 framgår att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppföljningen av nämndernas driftföljsamhet samt avvikelse mot budgeterat resultat genomförs månatligen, dock ej per den sista januari samt den sista juli. Dessa uppföljningar redovisas till kommunstyrelsen. <p><i>Vid hearing med nämnden framgår att på pågår ett arbete kring att förändra uppföljning av gymnasiet. Det kan komma att bli aktuellt att revidera instruktion för rapportering till nämnd.</i></p>
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Grön	<p>Genom protokollgranskning ses att nämnden löpande under året fått ekonomisk (månadsrapport/helårsprognos/delårsrapport) och verksamhetsmässig (löpande/delårsrapport) rapportering.</p> <p>Rapportering av driftföljsamhet har skett till nämnd enligt direktiv. Redovisning av driftföljsamhet har även skett till styrelsen.</p>
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	<p>Rapportering för såväl ekonomi som verksamhet fokuserar på resultat och måluppfyllelse.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?	Grön	<p>Från protokoll kan ses att nämnden löpande får information kring verksamheten vid sina sammanträden. Nämnden fattar även vid behov beslut om åtgärder i form av olika uppdrag till förvaltningen.</p> <p>Enligt delårsrapport per augusti 2020 anpassas personalstyrkan efter verksamheternas behov och vikarieanvändningen följs löpande via Tempus. Omfördelning av medel uppges ske för att hantera prognostiserat underskott inom olika poster.</p>
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?	Gul	<p>Nämnden når inte helt måluppfyllelse för antagna verksamhetsmål.</p> <p>Avseende ekonomin redovisar nämnden ett överskott för helåret.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	<p>Av nämndens årsredovisning 2020 framgår följande måluppfyllelse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uppnås till större del 2. Uppnås till mindre del 3. Uppnås till större del <p>Vid hearing med nämnden framgår att en negativ trend kan ses avseende kunskapsresultatet för elever inom gymnasieskolan.</p> <p>Vidare beskrivs distansundervisning inom gymnasieskolan i dagsläget inte ha påverkat kunskapsresultatet, men det är för att i tid för hearing uttala sig om det får några negativa effekter.</p>
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Årets resultat visar på ett överskott om +7 559 tkr.</p> <p>Det ekonomiska målet (anpassa resurserna efter jämförbara nyckeltal, för kommungruppen) bedöms vara uppnått till mindre del.</p> <p>Vid hearing med nämnden framgår att underskottet inom grundskolan (högstadiet) främst härleds till kostnader för modersmålsundervisning. Området har beaktas i budget år 2021.</p>

Avslutning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2020.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Årets resultat mot driftbudget uppgår till +7 559 tkr. Bedömningen baseras även på att nämnden till mindre del uppnått mål för ekonomin.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under 2020. Bedömningen baseras på att det finns antagna mätbara mål för verksamhet och ekonomi och att det från nämnden har antagit egna direktiv för rapportering. Det ses även positivt att nämnden erhåller regelbunden rapportering avseende verksamhet och ekonomi. Bedömningen baseras även på bedömning av intern kontroll från fördjupade revisionsgranskningar.

Övrigt

Särskilda iakttagelser/frågor till nämnden	Noteringar
<p>6. Revisionsgranskning: Likvärdig tillgång till utbildning.</p> <p>Hur ser nämnden på granskningens resultat och rekommendationer?</p>	<p>Nämnden behandlade rapporten 2020-02-07 §10. Följande svar lämnades:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Under avsnittet "förutsättningar" i nämndens SKA ska en del vara en redovisning av lärares behörighet. - Från läsåret 2020-21 ska timplanerna på gymnasiet beslutas av nämnden. Elevernas garanterade undervisningstid följs upp i SKA och synliggörs i Stratsys. - Nämnden uppmanar verksamheten att lyfta upp området i kvalitetsarbetet och visa på eventuella brister.
<p>7. Revisionsgranskning: Kommunens jämställdhet- och mångfaldsarbete.</p> <p>Hur ser nämnden på granskningens resultat och rekommendationer?</p>	<p>Nämnden behandlade rapporten 2020-03-20 §36. Följande svar lämnades:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nämnden har tydliga mål för förskola och skola gällande jämställdhet och mångfald. Arbete med att framtagande av mål pågår inom politiken. - Inom Un ska uppföljning av SAM årligen. Rapportering delges nämnden under punkten Arbetsmiljö på dagordningen.
<p>8. Insatser för ökad rörelse inom skolan.</p>	<p>Vid hearing med nämnden framgår att det genomförts en satsning kring området inom ramen för satsningen kring Likvärdig skola (finansieras via statsbidrag). Arbetet sker med stöd av elevhälsan där syftet är att förändra attityd till stillasittande samt öka rörelsen inom skolan i form av bl. a. bensträckare och rörelsemönster.</p>

Övrigt

Särskilda iakttagelser/frågor till nämnden	Noteringar
<p>9. Revisionsrapport: BUPs samverkan med socialtjänst och skola.</p> <p>Hur ser nämnden på granskningens resultat och rekommendationer?</p>	<p>Nämnden behandlade rapporten 2020-10-09 §101. Följande svar lämnades:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nämnden kommer att arbeta efter de mål som finns för samverkan inom ramen för Norrbus. (Alla barn och unga har ett sådant stöd att de i möjligaste mån kan fostras, bo och leva i sin familj och vara kvar i sin grupp/klass som de tillhör. - Vanligen samlar vi nyanställda för att gå igenom överenskommelsen. Detta behöver planeras in årligen för att säkerställa att all personal har kunskap om arbetssättet. - Utvärdering av samverkan sker, utöver åtgärdsprogrammen, i vår lokala styrgrupp där avvikelserna är en punkt på dagordningen. - Beroende på brist vidtar vi åtgärder i syfte att ge goda förutsättningar för barn och unga.
<p>10. Revisionsgranskning: Ekonomistyrning inom gymnasieskolan.</p> <p>Hur ser nämnden på granskningens resultat och rekommendationer?</p>	<p>Svar på granskningen önskades senast 2020-12-20. Granskningen ska behandlas i nämnden 2020-12-11.</p>
<p>11. Arvodesregler för förtroendevalda</p>	<p>Granskning ska behandlas i nämnden 2020-12-11.</p>
<p>12. Hur ser nämnden på förutsättningar för verksamhet och ekonomi kommande år?</p>	<p>Vid hearing med nämnden framgick att ett minskat födelsetal kommer att påverka nämndens verksamheter framgent. En annan utmaning uppges vara att behålla och göra gymnasieskolan mer attraktiv för tjejer.</p>